

og Statens Evne til at magte denne Opgave, som her er givet den at løse, nemlig gennem den ejendommelige Maade, paa hvilken man nu har givet Statens Garanti for den største Bank i Landet og derigennem taget en medbestemmende Indflydelse paa hele vort Bankliv uden dog at sikre Staten en virkelig Afgørelse af, hvorledes dette Bankliv bliver ledet.

Den højtærede Indenrigsminister sagde fremdeles, at det økonomiske Liv skulde ikke underkastes en ensidig Betragtning. Nej, deri er vi fuldkommen enige, men den Fremgangsmaade, Regeringen har anvendt, har netop været Hævdelsen af den mest ensidige Behandling af vort Erhvervs- liv, der overhovedet var mulig i disse Aar, præget af den højtærede Landbrugsministers Betragtninger, om hvilke man vel nok tør sige, at en mere ensidig Opfattelse af det økonomiske Livs Vilkaar under de nuværende Forhold har ikke paa noget Tidspunkt af noget Menneske her i Landet været forkyndt. Og denne ensidige Opfattelse har ikke blot været forkyndt lejlighedsvis af den højtærede Landbrugsminister, den har været gjort til Centrum i hans Politik, i Regeringens Agitationsarbejde gennem Forkyndelse af Minister efter Minister rundt om paa Landets Talerstole, den har været indbanket store Dele af Befolkningen gennem en daglig Agitation af en hundredtallig Presse Landet over, og der er derved sket en Vildførelse af mægtige, betydningsfulde og værdifulde Folkelags Opfattelse af de økonomiske Forhold, som er og bliver en stor Hindring for et forstandigt Arbejde paa dette Omraade i Øjeblikket her i Danmark. Det, vi nu opfordrer til, er i Stedet for denne ensidige Behandling af Landets økonomiske Vilkaar at sætte en alsidig Betragtning, en alsidig Forhandling og den Handling, der bliver et Resultat deraf. Den højtærede Indenrigsminister siger, at der maa ydes fornøden Tid. Ja, selvfølgelig maa der ydes fornøden Tid. Jeg tror, man tør sige, at der til denne Dag, halvtredie Aar igennem under denne Krise til Forhandling og Overvejelse har været megen Tid, som den højtærede Regering har spildt under den Form, som den har valgt for Ledelsen af de økonomiske Forhold her i Danmark.

Den højtærede Indenrigsminister siger, at naar jeg har sagt, at Regeringens Politik var planløs og hovedløs, saa vil han deroverfor sige, at man ikke skal lægge det økonomiske Liv i en Spændetrøje, men tage Stilling til Forholdene, efterhaanden som Begivenhederne indtræffer. Deri er vi

saa enige, som det overhovedet er muligt at være mellem Mennesker, og jeg tror ikke, man fra nogen Side vil bestride dette. Men naar den højtærede Indenrigsminister derefter siger, at i Aarene forud for 1920 lagde man Danmarks økonomiske Liv i en Spændetrøje, hvis Hensigt var at betage Erhvervslivet dets Frihed, tillader jeg mig med største Bestemthed at vise denne fuldstændig ubegrundede Paastand tilbage. I Aarene forud for 1920 var en Række Indgreb i det økonomiske Liv fornødne, og da stod bag disse ikke blot det daværende Elertal her i Tinget, men i Virkeligheden alle Rigsdagens Partier, der alle gennem en Række indgribende Love, de mest indgribende Love, der overhovedet tænkes kunde, gav deres Tilslutning dertil. Da stod bag Erkendelsen af disse Indgrebs Nødvendighed tillige de toneangivende Kræfter indenfor det danske Erhvervs- liv, og jeg drister mig i dette Øjeblik til at sige, at hvis vi i Krigens Aar havde fulgt den Lære om Kræfternes frie Spil, som nu forkyndes, da vilde det danske økonomiske Samfund ved Krigens Slutning være efterladt i en Svaghedstilstand, der vilde danne en paafaldende Modsætning til den Styrke, hvormed det stod, da Krigens var til Ende, og der vilde da i Forholdet mellem de forskellige Folkeklasser i Danmark være skabt et Nag og en Bitterhed, ingen nu kan gøre sig Forestilling om, og som vilde have gjort alle Vilkaar nu meget vanskeligere, end de i dette Øjeblik er. Nej, der foregik i den Tid den fornødne Indgriben, ikke af Lyst til at gribe ind, men fordi man erkendte, at naar alle Vilkaar i vort økonomiske Liv var kommet i en uligevægtig Tilstand paa Grund af Verdensbegivenheder, som vi ikke magtede at forhindre, var det det danske Samfunds Statsledelses Opgave at begrænse Forvirringen i det økonomiske Liv og holde os saa nær de tilvante Forhold som paa nogen Maade muligt, at gøre Forrykkelsen i det økonomiske Magtforhold mellem Klasserne saa beskeden og begrænset, at den nogenlunde var til at bære for vort Samfund. Derfor viser vi tilbage denne fuldstændig tomme og uberettigede Tale om et Ønske hos os om at knægte Erhvervslivet i den Tid. Ønsket var dette at forhindre, at de Erhvervs- grene, at de Kapitalgrupper, som Tidens særegne Forhold forenede med usædvanlig Magt overfor de økonomisk svage i vort Samfund, udnyttede denne Magt til det yderste. Og saaledes som vi i sin Tid ønskede fra Statens Side at sætte en Bom for alt for voldsom, feberagtig Opblussen af vort Erhvervs- liv,